

Nr 564.

Av herr **Henriksson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 248, med förslag till butikstängningslag.

I proposition nr 248 har Kungl. Maj:t för riksdagen framlagt förslag till butikstängningslag.

Propositionen bygger på ett av 1947 års butikstängnings-sakkunniga enhälligt avgivet förslag till ändrad butikstängningslagstiftning (SOU 1948: 3). Föredragande departementschefen har emellertid vidtagit ett par väsentliga förändringar i de sakkunnigas förslag. Ändringen rör främst varusortimentet i kioskhandeln samt i den frukt- och konfektyrhandel, som har utsträckt affärstid. De sakkunniga ha i stort sett endast föreslagit den förändringen av nu gällande bestämmelser, att koncentrerad saft borde upptagas i sortimentet. De sakkunniga ha nämligen ansett skäl föreligga att hänföra koncentrerad saft till s. k. impulsvaror. Däremot hade sakkunniga icke ansett sig böra upptaga alla produkter av frukt i det tillåtna sortimentet för fritidshandeln, då de icke ansett t. ex. fruktkonserver kunna räknas som impulsvaror.

Efter ett motionsvägen framfört förslag utökades varusortimentet för här nämnda försäljningsställen i 1942 års butikstängningslag med produkter av svensk frukt. Denna av riksdagen vidtagna ändring i 1942 års proposition i ärendet skedde med hänsyn till de svenska fruktodlarnas intressen. De sakkunniga ha nu ansett sig böra acceptera detta riksdagens ståndpunktstagande, men någon ytterligare utvidgning av sortimentet till att omfatta även produkter av utländsk frukt ha de sakkunniga däremot icke ansett sig kunna acceptera.

De sakkunniga ha härutinnan byggt sitt ståndpunktstagande dels på principen att fritidsförsäljningen endast bör omfatta impulsvaror i egentlig mening, dels på principen att butikstängningslagstiftningen bör åstadkomma ett i stort sett likartat konkurrensförhållande för försäljningsställen med samma affärstid. Att frukthandeln genom 1942 års butikstängningslag av alldeles speciella skäl erhöll rätt att saluföra produkter av svensk frukt bör icke nu medföra en ytterligare utvidgning av fritidshandelns sortiment, då de skäl, som 1942 ansågos tala för att frukthandeln borde få rätt att saluföra produkter av svensk frukt, icke kunna åberopas för en utvidgning av sortimentet att även omfatta produkter av utländsk frukt.

I detta sammanhang bör erinras om att Svenska handelsarbetareförbundet i sitt remissyttrande över de sakkunnigas förslag framhållit, att den nuvarande

principen om fritidshandelns uppgift att endast tillhandahålla impulsvaror borde befastas och att i varje fall fritidshandeln icke borde utvidgas. Handelsarbetareförbundet framhåller vidare, att varudistributionen i vårt land numera uppnått en hög standard ur såväl sociala som hygieniska synpunkter, och förbundet vill icke tro att framtida planeringar skulle få innebära ens tendenser till raseri härav i någon grad. Även i ett flertal andra remissyttranden ha uttalats farhågor för att butikstängningslagen skulle givas en sådan utformning att den medverkade till en ytterligare utveckling av fritidshandeln. Butikstängningssakkunniga ha också siffermässigt redovisat den betydande ökning av antalet kiosktillstånd, som föreligger sedan år 1941. En utveckling, som för den reguljära detaljhandeln medför att försäljningen av betydande varugrupper tenderar att minska därigenom att dessa varor saluföras genom fritidshandeln, måste få allvarliga konsekvenser speciellt för specerihandeln. Yrkesutövarna inom denna bransch av detaljhandeln arbeta för närvarande under mycket svåra arbetsförhållanden på grund av ransonerings- och regleringar. Det är vidare genom statliga utredningar styrkt, att specerihandeln arbetar med mycket låg lönsamhet. Det måste därför vara ägnat att ingiva betänkligheter om statsmakterna genom butikstängningslagens utformning skulle medverka till att specerihandeln i praktiken fräntages en stor del av försäljningen av de för branschens lönsamhet så betydelsefulla utländska fruktkonserverna.

De sakkunnigas enhälliga ståndpunktstagande i denna fråga synes mig böra beaktas vid utformningen av den permanenta butikstängningslagen.

Under åberopande av vad jag ovan anfört hemställer jag,

att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 248 med förslag till butikstängningslag att lagens § 11 mom. 3 första punkten erhåller den av de sakkunniga föreslagna lydelsen.

Stockholm den 24 maj 1948.

Torsten Henriksson.
